

DATS og Skolereformen

Ved børne- og unge teaterkonsulent Gitte Gry Bech Balleheim

Samarbejdsprojekt mellem fem skoler og Dansekapellet i København NV 2013.

Kulturminister Marianne Jelved afsætter 40 mio. kroner til at få kunst og kultur ud til skolebørn. Der skal oprettes lokale kulturtjenester, og børn med særlige behov skal have uddelt kulturkufferter. For kunsten taler et andet sprog end klassiske skolefag gør og kan give børn bedre selvværd. (politiken d.15.maj2014)

Fakta omkring den nye skolereform, "Den Åbne Skole"

Den nye folkeskole har tre overordnede mål:

Folkeskolen skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.

Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.

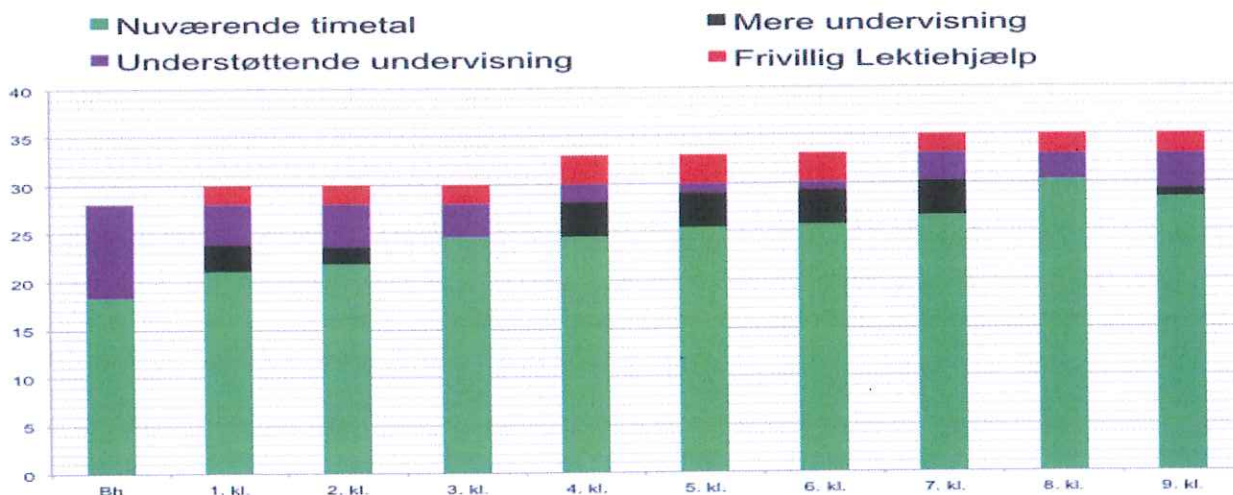
Tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis.

Væsentlige ændringer i Lov om Folkeskolen

"...Undervisningen i folkeskolens fag, jf. §§ 5, 9 og 11, og obligatoriske emner, jf. § 7, suppleres af understøttende undervisning. Den understøttende undervisning skal anvendes til forløb, læringsaktiviteter m.v., der enten har direkte sammenhæng med undervisningen i folkeskolens fag og obligatoriske emner, eller som sigter på at styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidig udvikling, motivation og trivsel..."

"...Skolerne indgår i samarbejder, herunder i form af partnerskaber, med lokalsamfundets kultur-, folkeoplysnings-, idræts- og foreningsliv og kunst- og kulturskoler, med lokale fritids- og klubtilbud og med de kommunale eller kommunalt støttede musikskoler og ungdomsskoler, der kan bidrage til opfyldelsen af folkeskolens formål og mål for folkeskolens fag og obligatoriske emner..."

Den understøttende undervisning som det ses på nedenstående skema, er de forhold der gør sig gældende fra august 2014.

Den understøttende undervisning, hvad er det?

- Understøttende undervisning skal supplere og understøtte undervisningen i fagene.
- Understøttende undervisning lægges i den del af skoledagen, som ligger ud over den fagopdelte undervisning.
- Understøttende undervisning vil kunne varetages af både lærere, pædagoger og personale med andre relevante kvalifikationer.
- Understøttende undervisning er ikke omfattet af holddannelsesreglerne.

Kilde:www.uvm.dk

Understøttende undervisning ligger ud over undervisning i fagene. Tiden til understøttende undervisning skal bruges til at supplere og understøtte undervisning i fagene.

Den understøttende undervisning kan anvendes bredt. Den kan have både et direkte fagrelateret indhold, som eksempelvis de obligatoriske emner, og et bredere sigte, som eksempelvis opgaver, der skal styrke elevernes læringsparathed, sociale kompetencer, alsidige udvikling, motivation og trivsel. Dette kan eksempelvis være indsatser i forhold til at styrke klassefælleskabet, besøg på ungdomsuddannelser og meget mere.

Den understøttende undervisning skal give plads til, at skolerne i højere grad arbejder med kobling af teori og praksis. Undervisningen skal også i højere grad inddrage situationer fra dagligdagen som eleverne genkender, og derfor oplever som relevante og interessante.

Eleverne får med den relevante understøttende undervisning tid til at afprøve, træne og udvikle de færdigheder og kompetencer, de får i den fagopdelte undervisning. Tiden til understøttende undervisning kan for eksempel bruges til læsetræning, til matematikøvelser eller til lektiehjælp og faglig fordybelse.

Lærere, pædagoger og personale med relevante kvalifikationer kan varetage den understøttende undervisning.

Der er ikke selvstændige mål for den understøttende undervisning. De undervisningsrelaterede aktiviteter, der finder sted i dette tidsrum, skal understøtte opfyldelsen af folkeskolens formål generelt og målene for de enkelte fag.

Reformen forvaltes forskelligt.

Reformen og det økonomiske tilskud forvaltes forskelligt fra kommune til kommune og igen fra skole til skole. Derfor er det ikke muligt at fremstille en generel beskrivelse på, hvordan et samarbejde skal kunne indgå i de lokale skole.

Alle kommuner er i gang med at etablere fælles foreningsdatabase, en "playmaker", speeddating mellem skoler og foreninger m.m. Derfor anbefales det, at hvis man ønsker at lave et samarbejdes projekt med en skole eller skolen ønsker at lave et projekt med den lokale teaterforening, så start med at forhøre jer i skolens forvaltning, og samtidig se hvad der foregår i jeres kommune på forvaltningens hjemmeside.

Der er også kommuner, der som i København, har oprettet en portal for kunstnere, der kan indskrive deres tilbud om læringsprojekter, til fordel for folkeskolelærerne, der på den måde har et samlet sted, hvor de kan indhente viden om de forskellige tilbud. Link: www.aabenskoole.kk.dk

Der er skoletjenesten, som har alle de landsdækkende og kommunale kulturtilbud <http://www.skoletjenesten.dk>

DATS giver et par råd til hvordan I kan komme i gang med at samarbejde med skolerne.

Det er vigtigt for DATS, at vores foreninger/scener som indgår i et samarbejde med skolen også er sikret et godt samarbejde. Derfor er det en god idé, at I inden I indgår i et samarbejde har tænkt over og undersøgt, hvordan I vil indgå i samarbejdet og hvilket læringsmål, I kan tilbyde. Der er ingen tvivl om, at jeres samarbejde vil styrke det lokale miljø, og at I vil kunne tilføre de medvirkende nye måder at opleve et fællesskab på. Samtidig vil I få kontakt til børn og unge, som måske senere får lyst til at være medlem af jeres scene/forening. Men husk, at projektet har til formål at styrke børnene og deres læring.

Kom godt i gang.

- Undersøg mulighederne i jeres kommune.
- Find ud af om jeres teatertilbud eller teaterprojekt er relevant for evt. den lokale skole.
- Hvis det er første gang, I vil lave projektet, så beskriv det som et pilotprojekt.
- Hvordan kan jeres tilbud/projekt indgå i reformens målsætning for understøttende undervisning.
- Hvilken alderstrin har I til hensigt at rette projektet til.
- Har I selv ressourcer til hele projektet, eller skal I have flere med i projektet?

Lav en præsentation på projektet/tilbuddet.

- En kort og meget tydelig projektbeskrivelse.
- Lav en lille video eller power point præsentation.
- Andet.

Tag direkte kontakt til skolen. Det er en god ide at tage den direkte og personlige kontakt helt fra starten. Find ud af hvilken skole I gerne vil samarbejde med, og hvilke argumenter I har for at indgå i et samarbejde med netop den skole. Den direkte kontakt til skolens leder og/eller forældrebestyrelsen giver en nemmere vej til velvilje til et samarbejde. Samtidig er det også godt at finde frem til de gode ildsjæle, der er på skolerne. Dog skal I være opmærksomme på, at skolerne i øjeblikket bliver bombaderet med samarbejdsprojekter, så en god ide er nok at være tålmodige og venlige i jeres henvendelse.

Hvad kræver et samarbejde? Et tværfagligt samarbejde kræver, at begge parter er ligeværdige og indstillingen er med det som udgangspunkt. Med hver sit speciale kan I tilføje hinanden en unik oplevelse og ny læring. Det gælder både jer som teaterfaglige personer og den enkelte skolelærer.

Gode råd til samarbejdet.

- Skitsér tydeligt alle parter, hvilke forventninger I alle har til projektet.
- F.eks. lav en form for kontrakt. (se eksempel fra 7-kanten)
- Hvis der er økonomiske aftaler med i samarbejdet, er det en god idé, at I laver kontrakter på forhånd.
- Italesæt jeres rollefordeling og beskriv dem kort.
- Er I gæster på skolen, er det en god idé at have en kontaktperson, som I kan henvende jer til f.eks. en lærer eller pedel.
- Aftal hvad I gør hvis en af jer bliver syge.

DATS' tiltag til alle medlemmer i forbindelse med den åbne skole.

Fælles landsdækkende undervisnings portal for Teaterundervisere på hjemmesiden www.dats.dk, som skal gøre det lettere for skoler, scener og grupper at finde en kvalificeret teaterunderviser med forskellige specialer inden for scenekunst. - DATS får ofte henvendelse fra både skoler og scener, som ønsker kurser eller undervisere i forskellige genrer inden for scenekunsten, derfor er det jo oplagt at lave en portal, hvor underviserne kan fortælle kort om, hvad de kan – og så kan man tage direkte kontakt til dem. - DATS ønsker at fastholde en god kvalitet, og samtidig være sikker på, at de teaterundervisere der er i portalen har undervisningserfaring med børn og unge, uddannelse og faglighed.

Konsulentbistand i forbindelse med projektoplæg og design af tværfaglige teaterprojekter. Det er muligt at kontakte DATS' børne- og ungeteaterkonsulent i forbindelse med rådgivning, inspiration og vejledning i udarbejdelsen af et teaterprojekt for den åbne skole.

Råd og vejledning i fundraising. DATS' børne- og ungeteaterkonsulent følger løbende med i, hvor og hvem der yder støtte til projekter, der har samarbejde mellem skoler og foreninger.

Erfarings portal for samarbejdsprojekter. På vores Facebookside vil vi opfordre dig til at skrive om dit projekt. Du er også velkommen til at skrive til DATS' børne- og ungeteaterkonsulent, som løbende vil samle erfaringerne i en fælles base på DATS' hjemmeside.

Netværk. Der er allerede iværksat teaterundervisernetværk, hvor man kan hente inspiration og metodeudveksling. I Århusområdet har man oprettet en gruppe, som de kalder "MØG" gruppen (metode og øvelses gruppen). På Facebook er der "Dramalærerens lege- og inspirationsrum" og "Teaterpædagogisk netværk", som man kan anmode om deltagelse i og blive inspireret af som underviser.

Kompetence skema. I forbindelse med udviklingen af et realkompetenceskema for børn, der undervises i teater, har børne- og ungeteaterkonsulent Gitte Gry Bech Balleheim i samarbejde med Marlene Kejser udarbejdet et kompetenceskema, der både kan bruges til at undersøge den enkelte elevs udvikling i teaterundervisningsforløbet og kan bruges til at se på hvilke kompetencer, man vægter mest i sin undervisning – man kan bruge skemaet både på gruppen og på den enkelte elev. Skemaet kan fra 1. december 2014 downloades fra DATS' hjemmeside og bruges i digital form. Et meget let arbejdsredskab, der kan bruges i både skolen og foreningen til udvikling og dokumentation.

Teaterundervisnings kursusbevis.

På baggrund af, at der er mange dramaundervisere som underviser i forbindelse med deres amatørforening eller klub, men som ikke har et grundkursus i at undervise i Drama, har DATS lanceret et grundkursus. Men da der er stor forskel på, om man er ung, selv har gået til drama i mange år og ønsker at undervise de yngste i foreningen, eller om man er ældre og gerne vil undervise børnehold i sin amatørforening, har vi delt kurserne op i TUG og TUL grundkurser.

TUL er et Teater Undervisningskursus for ledere. Et introduktions- og inspirationskursus i teaterundervisningen med børn og unge. Kurset er rettet mod dramalærere, fritidsundervisere og instruktører, der underviser børn og unge. Uanset om man har undervist i mange år eller lige er begyndt, er kurset skræddersyet, så alle kan være med.

TUG et Teater Undervisnings Grundkursus for unge mellem 15 og 20 år, der ønsker at undervise børnehold og iscenesætte teater med børn i alderen fra 6 til 14 år i drama/teater.

Begge kurser giver indsigt i planlægning, inspiration til øvelser i undervisningen og introduktion til forestillingsarbejdet. På kurset vil man opnå et kursusbevis, så man i forbindelse med den nye skolereform vil kunne dokumentere kvalifikation til at varetage fritidsdramaundervisningen. Kurserne giver de, der engagerer teaterunderviseren, en viden og en sikkerhed for, at teaterunderviseren har teaterundervisningskompetencer. Deltagerne modtager et kursusbevis fra DATS som bevis på deltagelse i kursusforløbet og som et kompetencebevis på, at Dramaunderviseren har viden om det at undervise i drama.

Et godt eksempel.

Den åbne skole fik sin start i august 2014, men allerede i løbet af foråret 2014, gik 7-kanten den vestjyske amatørscene i gang med forberedelserne til et samarbejde med den lokale skole. I forbindelse med et TUL kursus opstod der et samarbejde-potentiale mellem en teaterunderviser og en skolelærer. Dette samarbejde er nu i gang, og der skal være en opsamling i den kommende uge. Det er derfor i skrivende stund ikke muligt at fremlægge erfaringsmateriale, men det vil blive bragt i DATS' nyhedsmail i løbet af foråret 2015.

Nedenfor vises et eksempel på den samarbejdskontrakt, der er lavet imellem skolen og foreningen 7-kanten, og som kan bruges til inspiration.

Samarbejdsaftale mellem Sct. Jacobi Skole Varde og 7 – kanten.

For skoleåret 2014 – 2015 er der indgået en aftale mellem Sct. Jacobi Skole, Pramstedvej 30C, 6800 Varde og 7 – kanten – den vestjyske amatørscene, Vesterled 52, 8851 Janderup omkring oprettelse af en børneholdsteatergruppe for SFO børnene. Dvs. børn fra 0. kl – til 3. kl.

Aftalen er lavet på baggrund af den nye skolereform, hvor skolen og foreningslivet i højere grad skal samarbejde jvf. den åbne skole.

Skolens ledelse – skoleleder og SFO leder og souschef – finder det meget vigtigt, at skolen giver børnene mulighed for at stifte bekendtskab med kulturelle tilbud, derfor er samarbejdet med teaterforeningen en oplagt mulighed for, at få afprøvet og på længere sigt forhåbentligt udvikle modellen til også at gælde for større skolebørn.

Aftalens indhold:

Målgruppen er SFO børn fra Sct. Jacobi Skole, der ikke tidligere har været eller er medlemmer i 7 – kanten. Holdet skal bestå af mindst 10 børn og højst 25 børn.

Der skal være tilknyttet en pædagog fra SFO'en til holdet. Pædagogens rolle er at være inklusionspædagog, forstået på den måde, at hvis enkelte børn har behov for en særlig støtte under teaterøvelingen, så er det pædagogens opgave at træde til. Samtidig har pædagogen og teaterinstruktørerne mulighed for at spare med hinanden før, under og efter teaterøvelingen. Der er enighed om, at det er vigtigt at pædagogen og instruktørerne har et godt og tillidsfuldt forhold til hinanden, så begge parter er tydelige på hinandens roller. Teaterøvelingen kan foregå enten mandag eller tirsdag i lokalet kl. 15.15 – 16.45. Dvs. indenfor SFO'ens åbningstid, da vi dermed har sikret at SFO'en har det juridiske ansvar for børnene.

Undervisningen følger 7 – kantens øvrige børnehold. Dvs. start i september og afslutning ved børneteaterfestivalen den 21. – 22. marts 2015. Første måned er en prøvemåned for børnene. Fra efterårsferien betragtes de tilmeldte børn som medlemmer af 7-kanten og indgår, som faste medlemmer af børneholdet – dvs. deltager hver gang.

Holdet skal på besøg i 7-kantens hus i løbet af sæsonen, for at få et naturligt tilhørsforhold til 7-kanten og især følelsen af at stå på en rigtig scene. Det skal også være muligt at opføre teaterstykker på skolen, for dermed at lave "total" reklame for holdet til skolens øvrige børn. Sct. Jacobi Skoles SFO arrangerer forældrekursus til besøg i 7-kantens hus.

Der skal ske en høj grad af information til forældrene. Bl.a. ved et orienteringsmøde for forældre, hvor 7-kanten deltager sammen med repræsentanter fra Sct. Jacobi Skole. Sct. Jacobi Skoles SFO er initiativtager og indkalder til mødet.

Evt. transport til børneteaterfestivalen for de forældre, der har svært ved selv at komme til Janderup arrangeres af SFO'en. Det aftales endeligt senere.

Økonomien: Sct. Jacobi Skole er ansvarlig for betaling på vegne af børnene. Det er aftalt at Sct. Jacobi Skolen betaler minimum kr. 4.500, uanset om der er 10 eller 15 børn. For børn m. 16 og op til max. 25 børn afregnes normal medlemsats på kr. 300,-. Satsar og medlemsrettigheder fremgår jfr. vedlagte medlemsfolder. 7-kantens vedtægter er vedhæftet denne kontrakt.

Den SFO ansvarlige sørger for, at 7-kanten oplyses om følgende for alle børn: Navn, adresse, fødselsdato, telefon til forældre og mailadresse.

7-kanten er åben for yderligere samarbejde med Sct. Jacobi Skole evt. i form af teaterworkshop for alle børneholdene i løbet af efteråret efter nærmere aftale.

Aftalen evalueres med udgangen af marts måned 2015.

Varde, den 24/6-14

Aftalen bekræftes hermed af:

Inger Marie Kristensen, [Signature] Skoleleder Sct. Jacobi Skole

Alina Beck Hansen, [Signature] SFO leder Sct. Jacobi Skole

Jonna Jul Gudmundsen, [Signature] Formand for 7-kantens børneudvalg

Inge Vad Woldskou, [Signature] Formand for 7-kanten

Jeg ønsker alle en rigtig god fornøjelse med jeres projekter. Fortæl gerne om dem, ved at sende os en mail. Så bliver alle jeres erfaringer samlet og kommer til at indgå i en vidensdelingsbank på DATS' hjemmeside.

Med Venlig Hilsen

B&U teaterkonsulenten i DATS

Gitte Gry Bech Balleheim